

IZBA MUZEALNA
FARMACJI

GDANSK 1979—89

Izba Muzealna Farmacji

Izba Muzealna Farmacji powstała 11.09.1979 roku jako Izba Pamięci Aptekarskiej, z inicjatywy dyrekcji PZF „Cefarm” oraz pracowników apteki „Ratuszowej”.

W 1981 roku skromna izba pamięci przekształciła się w Izbę Muzealną Farmacji. Ilość zgromadzonych eksponatów stale wzrastała poprzez zakupy w salonach PP „Desa”, z darowizn oraz poszukiwań i inwentaryzacji zabytków w aptekach na terenie Pomorza. Ponieważ pojedyncze zabytki, rozproszone po poszczególnych aptekach, często ulegają zapomnieniu, zaginięciu lub uszkodzeniu, zachować je może jedynie słuszną idea skupiającego je ośrodka.

Celem naszym jest zgromadzenie jak największej ilości zabytków dotyczących przeszłości zawodu farmaceuty, a następnie udostępnienie ich społeczeństwu oraz opracowanie naukowe. Obecnie zbiór obejmuje prawie kompletne wyposażenie apteki z przełomu XIX i XX wieku, wzbogacony o eksponaty z innych okresów. Szczupłość miejsca nie pozwala na właściwe wyeksponowanie całości. Urządzone są więc wystawy w siedmiu witrynach okiennych oraz łatwo dostępnych miejscach apteki. W szczególnych przypadkach, lub w okresie mniejsze-

go natężenia pracy w aptecę, udostępniamy (pojedynczym osobom lub uprzednio zgłoszonym grupom) całość zbioru.

Zbiór dzieli się na dwa działy: bibliotekę i zabytki farmaceutyczne ruchome. Księgozbiór obejmuje ok. 1500 woluminów (ok. 800 pozycji katalogowych) i stale jest powiększany. Wśród książek jest około 80 starodruków. Są to takie kurioza, jak osiemnastowieczne wydanie „Der Spezeren u. Materialien...” Piotra Pometa, podręcznik aptekarski z XVIII wieku wydany w Królewcu, „Materia Medica” wydana w XVI wieku w Wenecji. Dwa wydania (XVII i XVIII w) „Secreta Medica” A. Pedemontana, Hieronima Montui „Practica Medica” z XVII w. oraz zielniki Siennika i Bocka (XVII w.), Hadriana Mynsichta „Skarbiec i arsenał medyczno-chemiczny” wydany we Frankfurcie w 1675 r. po łacinie.

Zbiór eksponatów obejmuje zabytki kultury materialnej, związane bezpośrednio z aptekarstwem, alchemią i farmacją. Liczy około 800 pozycji katalogowych (ok. 1200 szt.). Ekspozycje te składają się na niemal pełne wyposażenie apteki z XIX wieku. W tym kierunku zmierza uzupełnianie zbiorów. Osobną grupę stanowią zabytki ze starszego okresu oraz z pierwszej ćwierci XX wieku. Największą część zbiorów stanowią naczynia porcelanowe, szklane i dre-

wniane, w których przechowywano specyfiki i surowce.

Wiele z posiadanych przez nas zabytków stanowią unikaty w skali krajowej. Np. Zielnik P. Pometa jest jedynym w Polsce z tego wydania. Dwa dziewiętnastowieczne rękopiśmienne zbiory wykładów „Materii Medycznej”, Pieczętka „Apteki Polowej” II Brygady Legionów z 1915 r.

Zabytki nasze były eksponowane na wystawach w kraju i zagranicą m.in. w Moguncji, Fromborku, Gdańsku. Działalność nasza zyskała uznanie społeczeństwa, które wyraziło się w licznych artykułach prasowych i wyróżnieniach. W 1981 roku apteka i IMF otrzymały „Medal Pamiątkowy 30-lecia Uspołecznienia Aptek w PRL”, a w kwietniu tego roku Miejska Rada Narodowa przyznała odznakę honorową „Za Zasługi dla Gdańska”.

(IMFG składa podziękowanie spółce „Hermafarm” za sfinansowanie niniejszego wydawnictwa.)